

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือโรงเรียนสาธิตฯ จังหวัดสมุทรปราการ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการศึกษาวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในเครือโรงเรียนสาธิตฯ จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2558 จำนวน 394 คน จากโรงเรียน 30 โรงเรียนจำแนกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 9 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 13 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 3 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 3 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในเครือโรงเรียนสาธิตฯ จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2558 จำนวน 196 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2551, หน้า 49) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างตามตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ผู้บริหาร		หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนขนาดเล็ก						
1. วิทยาลัยเทคโนโลยีสารสนเทศ	3	2	6	3	9	5
2. วิทยาลัยเทคโนโลยีสารสนเทศกอนนุสรณ์	4	2	6	3	10	5
3. ครูฉานุกูล	5	2	6	3	11	5
4. วังศาลวิทยา	4	2	6	3	10	5
5. สารสาสน์วิเทศบ้านแพ้ว	3	2	6	3	9	5
6. สารสาสน์วิเทศหนองแขม	7	3	6	3	12	6
7. สารสาสน์วิเทศโคกราช	4	2	6	3	10	5
8. สารสาสน์วิเทศสมุทรสงคราม	4	2	6	3	10	5
9. สารสาสน์วิเทศเพชรบุรี	4	2	6	3	10	5
รวม	38	19	54	27	92	46
โรงเรียนขนาดกลาง						
1. สารสาสน์พิทยา	9	4	6	3	15	7
2. สารสาสน์พัฒนา	5	3	6	3	11	6
3. สารสาสน์เอกตรา	9	4	6	3	15	7
4. สารสาสน์สุขสวัสดิ์	5	3	6	3	10	6
5. สารสาสน์วิเทศศึกษา	9	4	6	3	15	7
6. สารสาสน์สมุทรสาร	5	3	6	3	11	6
7. สารสาสน์ธนบุรี	5	3	6	3	11	6
8. สารสาสน์วิเทศนิมิตใหม่	7	4	6	3	13	7
9. สารสาสน์วิเทศธนบุรี	6	3	6	3	12	6
10. สารสาสน์วิเทศเชียงใหม่	7	4	6	3	13	7
11. สารสาสน์วิเทศมินบุรี	7	4	6	3	13	7
12. สารสาสน์วิเทศคลองหลวง	12	4	6	3	18	7
13. สารสาสน์วิเทศนครราชสีมา	6	3	6	3	12	6
รวม	92	46	78	39	170	85
โรงเรียนขนาดใหญ่						
1. สารสาสน์วิเทศราชพฤกษ์	10	6	6	3	16	9
2. สารสาสน์วิเทศสุวรรณภูมิ	8	3	6	3	14	6
3. สารสาสน์วิเทศสายไหม	8	3	6	3	14	6
4. สารสาสน์ประชาอุทิศ	9	6	6	3	15	9

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

โรงเรียน	ผู้บริหาร		หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
5. สรรสานวิเทศรังสิต	8	3	6	3	14	6
รวม	43	21	30	15	73	36
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ						
1. สรรสานวิเทศบางบอน	19	7	6	3	25	10
2. สรรสานวิเทศร่มเกล้า	10	6	6	3	16	9
3. สรรสานวิเทศบางบัวทอง	12	7	6	3	18	10
รวม	41	20	18	9	59	29
รวมโรงเรียนทั้งหมด 30 โรงเรียน	214	106	180	90	394	196

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับตำแหน่งงาน และขนาดของโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะด้านการบริหารงานของผู้บริหาร ทั้ง 3 ทักษะ คือ ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) ทักษะด้านมนุษย์ (Human Skills) และทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) โดยแบ่งเป็นด้านละ 10 ข้อ รวมทั้งหมดจำนวน 30 ข้อ ใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีทักษะการบริหาร ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีทักษะการบริหาร ระดับมาก

3 หมายถึง มีทักษะการบริหาร ระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีทักษะการบริหาร ระดับน้อย

1 หมายถึง มีทักษะการบริหาร ระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาข้อมูล เอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. รวบรวมเนื้อหาสาระที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ ให้ครอบคลุมเนื้อหา เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารเพื่อสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามให้มีข้อคำถามครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิควิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามแต่ละข้อ โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
R	แทน	คะแนนรายชื่อตามดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ
$\sum$	แทน	ผลรวม
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การให้คะแนนข้อคำถามแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญ (R) มีค่าเป็นไปได้ 3 ค่า คือ

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้หรือไม่

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้

ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

- นายสานิต รัตตัญญูศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ เขตคลองสาน สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

- นางสาวเบญจวรรณ แข่งเจริญ ผู้อำนวยการ โรงเรียนสารสาสน์สมุทราสาร

- นางยุพิน รุ่งเรืองเกษมสุข ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนสารสาสน์สมุทราสาร

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.80-1.00

7. เมื่อได้ค่า IOC ของข้อคำถามและแปลค่าดัชนี IOC รวมทั้งได้มีการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม มารับคำปรึกษาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูในเครือโรงเรียนสารสาสน์ จังหวัดสมุทรปราการ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม

9. นำผลการทดลองใช้ (Try out) มาคำนวณหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Co-efficient: α) ของ Cronbach ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเที่ยง
	k	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum$	แทน	ผลรวม
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามในตอนที 2 เกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร ทั้ง 3 ทักษะ คือ ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) ทักษะด้านมนุษย (Human Skills) และทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) มีรายละเอียด ดังนี้

- ทักษะด้านเทคนิค จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเที่ยง .95
- ทักษะด้านมนุษย จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเที่ยง .96
- ทักษะด้านความคิดรวบยอด จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเที่ยง .97 รวมทั้งฉบับ มีค่า

ความเที่ยง .97

ผลจากการหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม ปรากฏว่าได้ค่า เท่ากับ .96 แสดงว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเที่ยงอยู่ในระดับสูง ซึ่งสามารถนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือ ขออนุญาตขอความเห็นในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
2. เมื่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พิจารณาอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย ส่งไปถึงผู้อำนวยการในเครือโรงเรียนสารสาสน์จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัย ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียน
3. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น 2 ทาง ทางที่หนึ่งผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างและรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเองและทางที่สองผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งทางไปรษณีย์แล้วให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนมายังผู้วิจัย โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 10-30 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2558 ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 196 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรปราการ ครั้งนี้ ผู้ศึกษานำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับตำแหน่งงาน และขนาดของโรงเรียน โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลทักษะการบริหารงาน ทั้ง 3 ด้าน คือ ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) ทักษะด้านมนุษย (Human Skills) และทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual

Skills) โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แทนค่าการแปลความหมายค่าเฉลี่ย

การแปลความหมายของระดับคะแนน โดยใช้ค่าเฉลี่ยของผลคะแนนเป็นตัวชี้วัดตามเกณฑ์ในการวิเคราะห์ โดยใช้เกณฑ์การประมาณค่าของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 100) มีรายละเอียดดังนี้

4.50 – 5.00 หมายความว่า มีทักษะการบริหาร ระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายความว่า มีทักษะการบริหาร ระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายความว่า มีทักษะการบริหาร ระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายความว่า มีทักษะการบริหาร ระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายความว่า มีทักษะการบริหาร ระดับน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือโรงเรียนสาธิตน์จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 3 ทักษะ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็กโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance: F - test) และทำการทดสอบรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe test) ในกรณีมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

$$F = \frac{MSb}{MSw}$$

MSb = Mean Square between group

MSw = Mean Square within group

F = อัตราความแปรปรวน